

ZAPISNIK
sa 52. sjednice Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije
održane 30. juna 2021. godine

Sjednica je počela u 10.30 sati.

Predsjedavao je Momčilo Radulović, predsjednik Savjeta ASK.

Sjednici su prisustvovali: Goranka Vučinić, Rifat Hadrović i Gavriilo Čabarkapa, članovi Savjeta ASK. Član Savjeta Zlatko Vujović nije prisustvovao sjednici, uz najavu odsustva.

Sjednici su prisustvovali: Jelena Perović direktorica ASK, Aleksandra Vojinović, sekretarka Savjeta ASK i Marina Mićunović, načelnica Odsjeka za međunarodnu saradnju, standarde i odnose sa javnošću.

Sjednica je bila otvorena za predstavnike medija.

Za 52. sjednicu jednoglasno je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. Nezvanični radni dokument o stanju u poglavljima 23 i 24 za Crnu Goru; i
2. Tekuća pitanja.

Jednoglasno je prihvaćen prijedlog da sjednici prisustvuje Marina Mićunović.

Jednoglasno je usvojen zapisnik sa 51. sjednice Savjeta ASK, bez primjedbi.

Prva tačka: Nezvanični radni dokument o stanju u poglavljima 23 i 24 za Crnu Goru

Predsjedavajući je podsjetio da je u maju 2021. godine nadležnim državnim organima dostavljen Nezvanični radni dokument o stanju u poglavljima 23 i 24 za Crnu Goru za 2021. godinu, koji je bio označen stepenom tajnosti *interno*. U međuvremenu je skinuta oznaka tajnosti i dokument je objavljen na internet stranici Kancelarije za evropske integracije. Izrazio je zadovoljstvo činjenicom da je u navedenom dokumentu Agencija najbolje ocijenjena od svog osnivanja. Otklonjene su ranije kritike EK koje su se odnosile na selektivnost, netransparentost, nedostatak integriteta i politički uticaj na donošenje odluka.

Istaknuto je da je od izbora novog Savjeta i menadžmenta ASK započela proaktivno djelovanje i da su pomaci u radu vidljivi. Moram da napomenem da su ovakve ocjene rezultat ne samo rada ASK, već i stalne komunikacije sa međunarodnim partnerima i prezentovanja konkretnih rezultata rada ASK.

Prije otvaranja rasprave, na poziv predsjedavajućeg, **Marina Mićunović** je predstavila uporedne podatke iz Nezvaničnog radnog dokumenta u odnosu na posljednji Izvještaj o napretku EK (*prezentacija je sastavni dio ovog zapisnika – Aneks 1*).

Nakon otvaranje rasprave, **Goranka Vučinić** je izrazila zadovoljstvo zbog činjenice da je u Nezvaničnom radnom dokumentu konstatovan napredak u svim oblastima rada Agencije i da je kritička crta značajno smanjena u odnosu na prethodne godine. Posebno je značajno to što više nisu prisutne konstatacije koje se odnose na selektivnost, integritet i transparentnost, kao i to da je konstatovan napredak u oblastima u kojima je EK ranije ukazivala da je potrebno postići mjerljivije rezultate. Važno je i to što su i dalje prisutne pozitivne ocjene u odnosu na oblasti u kojima je u ranijem periodu prepoznat proaktivan pristup ASK. Sve navedeno predstavlja vjetar u leđa ASK da nastavi utvrđenim putem. Smatra da bi Savjet ASK trebalo da aktivnije učestvuje u kreiranju politika Agencije, kroz donošenje inicijativa za unapređenje rada.

Na kraju izlaganja, pitala je Jelenu Perović da li je Agencija u međuvremenu organizovala ispite za obavljanje djelatnosti lobiranja.

Jelena Perović je odgovorila da nije bilo organizovanih ispita zbog činjenice da je da još uvijek nije imenovan predstavnik Ministarstva javne uprave i digitalnog društva u Komisiji za polaganje ispita za lobiste, i pored Urgencije koju je tom organu uputila ASK. Dodala je da je Agencija uputila inicijativu prema predsjedniku Skupštine Crne Gore, Predsjedniku Vlade i Kancelariji za evropske integracije da za izmjenu člana 15 Zakona o prekršajima. Navedena inicijativa ima za cilj usklađivanje sa Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kako bi se omogućila prekršajna odgovornost koalicija i grupa građana.

Gavrilo Čabarkapa je, komentarišući nalaze iz Nezvaničnog radnog dokumenta, kazao da navedene ocjene imponuju i predstavljaju dalji podstrek za postizanje mjerljivih rezultata.

Nakon završene rasprave, **predsjedavajući** je predložio organizaciju konferencije za medije, na kojoj će biti predstavljeni uporedni podaci iz Nezvaničnog radnog dokumenta u odnosu na posljednji Izvještaj o napretku. Predlog je jednoglasno prihvaćen.

Druga tačka: Tekuća pitanja

Dogovoreno je da se termin 53. sjednice odredi naknadno.

Savjet ASK, na 51. sjednici, usvojio je sljedeće

ZAKLJUČKE I/ILI KONSTATACIJE:

1. Savjet ASK se upoznao sa uporednim podacima iz Nezvaničnog radnog dokumenta u odnosu na posljednji Izvještaj o napretku, i izrazio zadovoljstvo ocjenama EK o radu ASK;
2. Inicirana je organizacija konferencije za medije, na kojoj će biti predstavljeni uporedni podaci iz Nezvaničnog radnog dokumenta u odnosu na posljednji Izvještaj o napretku.;
3. Dogovoreno je da se termin 53. sjednice odredi naknadno.

Sjednica je zaključena u 11.35h

Broj 00 – 1492/2

Podgorica, 22. jul 2021. godine

SEKRETARKA SAVJETA

Aleksandra Vojinović, s.r.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Momčilo Radulović, s.r.

**Uporedni prikaz o napretku ASK u izvještajima
Evropske komisije 2019. i 2020 / Non-paper
2021.**

Odsjek za međunarodnu saradnju, standarde i odnose s javnošću
jul 2021.



- Nezvanični radni dokument Evropske komisije ili "Non-pejper" o stanju u poglavljima 23 i 24 za Crnu Goru iz maja 2021. godine označava pregled napretka Crne Gore u poglavljima "Pravosuđe i temeljna prava" i "Pravda, sloboda i bezbjednost" u periodu od oktobra 2020. godine, tj. od posljednjeg Izvještaja EK o napretku Crne Gore;
- **Metodologija izrade:** zasnovan je na crnogorskim izvještajima za drugo polugodište 2020. i prilogu za Pododbor EU-Crna Gora za pravdu, slobodu i bezbjednost iz marta 2021, uključujući i priloge država članica EU, peer review i ekspertske misije koje uključuju eksperte država članica EU, izvještaje iz projekata koje finansira EU, međunarodnih partnera i organizacija civilnog društva;
- Poseban dio izvještaja tretira rad Agencije za sprječavanje korupcije, kroz oblast borbe protiv korupcije i to poseban dio koji se tiče prevencije korupcije;

Slajdovi koji slijede prikazuju koliko je Agencija u svom radu napredovala, upoređujući posljednji Non-pejper sa monitoring izvještajima EK iz 2020. i 2019. godine

BILANS RESULTATA U REPRESIJI I PREVENCIJI KORUPCIJE

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

„U narednim godinama Crna Gora treba posebno da: **unaprijedi bilans rezultata u represiji i prevenciji korupcije, uključujući primjenu efektivnih sankcija.**“

„Ipak, **potreba za proaktivnim radom i održivim naporima ostaje i u prevenciji i u represiji korupcije.**“

„Crna Gora je **postigla određeni napredak u uspostavljanju bilansa rezultata u prevenciji korupcije.**“

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

„U narednoj godini Crna Gora treba posebno da: **poboljša bilans rezultata u oblasti represije i prevencije korupcije, uključujući izricanje efiksanih sankcija.**“

„Crna Gora je **postigla određeni napredak u postizanju rezultata u dijelu prevencije korupcije.**“

Non – paper 2021

Potreba za unapređenjem bilansa rezultata u prevenciji korupcije NIJE ADRESIRANA

TRANSPARENTNOST, INTEGRITET, NEPRISTRASNOST, NEZAVISNOST

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

„Agencija i njeni zaposleni moraju osigurati maksimum transparentnosti, integriteta, nepristrasnosti, nezavisnosti, neselektivnog pristupa, kao i ujednačenu i punu primjenu relevantnih zakona.“

„Uprkos preduzetim mjerama, uključujući komunikaciju i rad sa ciljnim grupama, Agencija i dalje nije percipirana kao dovoljno nezavisna i proaktivna od strane opšte javnosti.“

„Zbog ličnih veza njenog menadžmenta i političke elite, navodi o njenoj instrumentalizaciji u političke svrhe ostaju.“

Izazovi još uvijek treba da budu riješeni“

„Uprkos preduzetim mjerama i proaktivnijem radu novog Savjeta ASK, i dalje izazovi ostaju: Agencija i njeni zaposleni moraju osigurati maksimum transparentnosti, integriteta, nepristrasnosti, nezavisnosti, neselektivnog pristupa, te ujednačenu i punu primjenu relevantnih zakona.“

U dijelu borbe protiv korupcije, **poboljšani rezultati i povjerenje javnosti u ASK** zavisice od kontinuiranih napora Agencije da obezbijedi svoj integritet, nepristrasnost i odgovornost, te ispravi nedostatak u donošenju odluka

DEFINISANJE PRIORITETA AGENCIJE

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non- paper 2021

„Izazovi još uvijek treba da
budu riješeni“

„I dalje su prisutni izazovi“

**Ovaj izazov
NIJE
ADRESIRAN**

KREDIBILITET

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

„Izazovi još uvijek treba da
budu riješeni“

Ovaj izazov nije adresiran

Ovaj izazov
**NIJE
ADRESIRAN**

SELEKTIVNOST

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

„Kako bi se jačalo povjerenje javnosti, **Agencija i njeni zaposleni moraju osigurati maksimum** transparentnosti, integriteta, nepristrasnosti, nezavisnosti, **neselektivnog pristupa**, kao i ujednačenu i punu primjenu relevantnih zakona.“

„**Agencija i njeni zaposleni moraju osigurati maksimum** transparentnosti, integriteta, nepristrasnosti, nezavisnosti, **neselektivnog pristupa**, te ujednačenu i punu primjenu relevantnih zakona.“

Ovaj izazov
NIJE
ADRESIRAN

PROAKTIVAN PRISTUP

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

„Ipak, potreba za proaktivnim radom i održivim naporima ostaje i u prevenciji i u represiji korupcije.“

Agencija tek treba da pokaže proaktivan pristup u svim svojim nadležnostima, uključujući zaštitu zviždača, kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, te nadzora u oblasti lobiranja.“

Jačanje kapaciteta ASK nastavilo se kroz aktivnosti izgradnje kapaciteta i tehničku podršku. Nakon promjena u Savjetu Agencije i njenom rukovodstvu 2020, Agencija je otpočela s proaktivnim pristupom prema izazovima u pogledu njene nezavisnosti, integriteta, nepristrasnosti, transparentnosti, neselektivnog pristupa i kvaliteta svojih odluka, unapređujući sveukupan učinak

SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

„U narednim godinama Crna Gora treba posebno da: osigura nezavisnost ASK i otkloni nedostatke u svom radu, kako je ustanovljeno odlukama sudova.“

„Međutim, i dalje su prisutni izazovi koji se tiču njene nezavisnosti, postavljanje prioriteta, selektivnog pristupa i kvaliteta donesenih odluka.“

Kvalitet odluka nije adresiran, predstavljen je bilans rezultata.

FINANSIRANJE POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

„Agencija bi trebalo **značajno da osnaži rad u ovom pogledu i da djeluje proaktivno** na osnovu prigovora javnosti o navodima u vezi zloupotrebe državnih resursa. Postupanje Agencije u slučaju „Koverta“ i njeno odbijanje da učini javnim odluku donijetu u postupanju protiv vladajuće partije, kojom je utvrđeno kršenje zakona i izrečena novčana kazna, povećalo je sumnje u selektivnu primjenu određenih zakonskih odredbi od strane ASK, što izaziva zabrinutost.“

„ASK i DRI prate finansiranje političkih subjekata **sa ograničenim rezultatima**“

„U kontekstu afere „Koverta“, ASK je **objavila** odluku o prekršajnom nalogu u iznosu od 20.000€ protiv vladajuće partije i zahtjev za uplatu u iznosu od 47.000€ u državni budžet u decembru 2019. godine, 10 mjeseci nakon njegovog izdavanja.“

„ASK nije izrekla nikakve direktne sankcije u vezi s izvještajima o potrošnji koje su dostavili učesnici na izborima, niti je objavila bilo kakve zaključke, uprkos činjenici da se podaci nijesu poklapali sa nalazima ASK.“

Ne navode se ograničeni rezultati u ovoj oblasti, već se ističe konkretan učinak Agencije u ovoj oblasti koji je poboljšan.

„ASK je nastavila da nadgleda cjelokupnu usklađenost relevantnih subjekata u pogledu ispunjavanja zakonskih obaveza iz oblasti finansiranja političkih partija i izbornih kampanja i njen **ukupan učinak u ovoj oblasti je poboljšan**“.

ZAKONODAVNI OKVIR O FINANSIRANJU POLITIČKIH PARTIJA

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

„Nedostaci u postojećem zakonodavnom okviru o finansiranju političkih partija, uključujući one koje je identifikovao ODHIR, moraju biti otklonjeni.

Suprotstavljene interpretacije predmetnog Zakona između ASK i DRI uzrokuju pravnu nesigurnost između subjekata kontrole. Konzistentna primjena zakona je neophodna kako bi obaveze za sve političke subjekte i organe vlasti koji su predmet kontrole tokom izborne kampanje bili ujednačeni.“

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

„Nedostaci u zakonskom okviru koji se odnose na političke partije i njihovo finansiranje, uključujući one koje je utvrdio OEBS / ODIHR, i dalje postoje i nakon usvajanja Zakona o finansiranju političkih subjekata i predizbornih kampanja u decembru 2019, i njegovih naknadnih izmjena i dopuna u aprilu 2020.“

Non – paper 2021

Po prvi put se pominje da Agencija ukazuje na nedosljednosti u zakonu. Do sada su zakonski nedostaci isticani u opštoj formulaciji.

„Agencija nastavlja da ukazuje na postojeća otvorena pitanja i nedosljednosti u postojećem zakonskom okviru o finansiranju političkih partija i izbornih kampanja koje utiču na njene nadzorne aktivnosti i učinak.“

PLANOVI INTEGRITETA

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

„Planovi integriteta se kontinuirano sprovode u većini organa vlasti, ali njihova praktična učinkovitost ostaje da bude procijenjena.“

„ASK je nastavila da pruža podršku organima vlasti u oblasti planova integriteta.“

„Učinak planova integriteta u praksi tek treba procijeniti...“

Osim bilansa rezultata u oblasti planova integriteta, **posebno je istaknuta procjena efikasnosti i efektivnosti koju je Agencija uradila**, tako da se taj segment više ne pominje kao nedostatak.

ZVIŽDAČI

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

„Rezultati u oblasti zaštite zviždača ostaju ograničeni, sa kontinuiranim padom u broju zahtjeva za zaštitu pojedinaca koji prijavljuju ugrožavanje javnog interesa.“

Opšta opservacija:

„Agencija **tek treba da pokaže proaktivan pristup** u svim svojim nadležnostima, uključujući zaštitu zviždača, kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, te nadzora u oblasti lobiranja.“

Isključivo predstavljen bilans rezultata bez opšte opservacije u vezi potrebe za proaktivnim radom u ovoj oblasti

PROVJERA PRIHODA I IMOVINE

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

Agenciji se preporučuje **da sprovodi više dubinskih provjera** funkcionera odabranih slučajnim uzorkom, kao i visoko-rangiranih javnih funkcionera, uključujući otkrivanje nezakonitog bogaćenja, promjene i prenosa imovine, kao i identifikovanje porijekla imovine. Ovakve vrste provjera nijesu sprovedene kada su u pitanju nedavni navodi koji se tiču visoko-rangiranih funkcionera."

"Više dubinskih provjera je neophodno kako bi se proverila tačnost podataka, a u tom pogledu bio bi koristan i razvoj adekvatne metodologije."

„Agencija je tokom 2019. godini istražila 31 slučaj neobjašnjivog sticanja imovine, ali nije utvrdila nepravilnosti.“

Potreba za povećanjem bilansa rezultata u predmetima neobjašnjivog bogaćenja NIJE ADRESIRANA

ANALIZA PROPISA U ODNOSU NA RIZIKE OD KORUPCIJE

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

Ne pominje se



Ne pominje se



Po prvi put se u
izveštajima EK, od
osnivanja Agencije
pominje bilans rezultata
u oblasti analize propisa
u odnosu na rizike od
korupcije.

„Agencija je pripremila
mišljenja o četiri
zakonodavne inicijative“

LOBIRANJE

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

ASK je nastavila da sprovodi aktivnosti zbog ograničenog dometa primjene Zakona o lobiranju kroz aktivnosti podizanja svijesti usmjerenih na organe vlasti, lokalnu samoupravu i Parlament. Takođe, objavila je obrazac izvještaja o nezakonitom lobiranju na svojoj internet stranici, ali do sada nije bilo takvih dostavljenih izvještaja. **Proaktivni pristup je neophodan** kako bi se otkrilo, procesuiralo i sankcionisalo kršenje zakona."

„Agencija tek treba da pokaže proaktivan pristup u svim svojim nadležnostima, uključujući zaštitu zviždača, kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, te nadzora u oblasti lobiranja.“

Blagi progres jer se ne pominje potreba za proaktivnošću u ovoj oblasti i ne ističe se da se aktivnosti lobiranja obavljaju izvan zakonskog okvira.

SANKCIJE

Izveštaj EK o
napretku CG
2019

Izveštaj EK o
napretku CG
2020

Non – paper 2021

„Ipak, **kontinuirana praksa izricanja sankcija ispod zakonskog minimuma još uvijek nema odvratajući efekat** i protivi se efektivnoj primjeni pravila u prevenciji korupcije”

Opšta opservacija:

„U narednoj godini Crna Gora treba posebno da: **poboljša bilans rezultata u oblasti represije i prevencije korupcije, uključujući izricanje efiksanih sankcija**”

Nema opšte opservacije koja se tiče potrebe izricanja efikasnih sankcija

- Prioritet za dalji sveukupni napredak u pristupnim pregovorima ostaje **ispunjavanje privremenih mjerila definisanih u poglavljima 23 i 24.** Revidiranom metodologijom u okviru pregovora utvrđeno je da nijedno novo poglavlje ne bi trebalo biti zatvoreno prije nego što Crna Gora ispuni privremena mjerila;
- Evidentirani progres u svim oblastima će **direktno uticati i na ispunjavanje onih privremenih mjerila za čiju realizaciju je odgovorna Agencija.**

HVALA NA PAŽNJI

